Europos Parlamentas
2019-2024

Biudžeto kontrolės komitetas

2023/2175(DEC)

15.12.2023

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2023/2175(DEC))

Biudžeto kontrolės komitetas

Pranešėjas: Michal Wiezik

TURINYS

Psl.

1. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO 3

2. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO 5

3. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS.....7

1. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2023/2175(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų galutines metines ataskaitas,

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2022 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES bendrųjų įmonių kartu su bendrųjų įmonių atsakymais[1],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2022 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[2],

– atsižvelgdamas į Tarybos 2024 m. vasario ... d. rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad bendroji įmonė įvykdė 2022 finansinių metų biudžetą (00000/2024 – C9-0000/2024),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 319 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[3], ypač į jo 71 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014[4], ypač į jo 26 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/887 dėl viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 71 straipsnyje, pavyzdinio finansinio reglamento[5],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

[1] OL C, C/2023/1025, 2023 11 16.
[2] OL C, C/2023/112, 2023 10 12.
[3] OL L 193, 2018 7 30, p. 1.
[4] OL L 427, 2021 11 30, p. 17.
[5] OL L 142, 2019 5 29, p. 16.

– atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0000/2024),

1. patvirtina Švariojo vandenilio bendrosios įmonės laikinajai vykdomajai direktorei, kad bendrosios įmonės 2022 finansinių metų biudžetas įvykdytas / atideda savo sprendimo, kuriuo Švariojo vandenilio bendrosios įmonės laikinajai vykdomajai direktorei patvirtinama, kad bendrosios įmonės 2022 finansinių metų biudžetas įvykdytas, priėmimą;

2. išdėsto savo pastabas toliau pateikiamoje rezoliucijoje;

3. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą ir rezoliuciją, kuri yra neatskiriama jo dalis, Švariojo vandenilio bendrosios įmonės laikinajai vykdomajai direktorei, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jie būtų paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

2. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO SPRENDIMO

dėl Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų sąskaitų uždarymo (2023/2175(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų galutines metines ataskaitas,

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų 2022 finansinių metų metinę ataskaitą dėl ES bendrųjų įmonių kartu su bendrųjų įmonių atsakymais[1],

– atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 287 straipsnį pateiktą 2022 finansinių metų sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą[2],

– atsižvelgdamas į Tarybos 2024 m. vasario ... d. rekomendaciją dėl patvirtinimo, kad bendroji įmonė įvykdė 2022 finansinių metų biudžetą (00000/2024 – C9-0000/2024),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 319 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012[3], ypač į jo 71 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentą (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014[4], ypač į jo 26 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/887 dėl viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 71 straipsnyje, pavyzdinio finansinio reglamento[5],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonę,

[1] OL C, C/2023/1025, 2023 11 16.
[2] OL C, C/2023/112, 2023 10 12.
[3] OL L 193, 2018 7 30, p. 1.
[4] OL L 427, 2021 11 30, p. 17.
[5] OL L 142, 2019 5 29, p. 16.

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0000/2024),

1. pritaria Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų sąskaitų uždarymui / atideda Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų sąskaitų uždarymą;

2. paveda Pirmininkei perduoti šį sprendimą Švariojo vandenilio bendrosios įmonės laikinajai vykdomajai direktorei, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams ir pasirūpinti, kad jis būtų paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (L serijoje).

3. PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį (2023/2175(DEC))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Švariojo vandenilio bendrosios įmonės 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

– atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0000/2024),

A. kadangi Briuselyje įsikūrusi Švariojo vandenilio (Švariojo H2) BĮ įsteigta 2021 m. lapkričio mėn. pagal programą „Europos horizontas“ laikotarpiui iki 2031 m. gruodžio 31 d.[1]; kadangi Švariojo H2 BĮ pakeitė 2008 m. gegužės mėn. pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą (BP 7) laikotarpiui iki 2017 m. gruodžio 31 d. įsteigtą bendrąją įmonę, skirtą Kuro elementų ir vandenilio jungtinei technologijų iniciatyvai įgyvendinti (1 KEV BĮ)[2], ir perėmė jos teises bei pareigas, o 2014 m. gegužės mėn. pastarosios veikimo terminas pagal programą „Horizontas 2020“ buvo pratęstas iki 2024 m. gruodžio 31 d. (2 KEV BĮ)[3];

B. kadangi Švariojo H2 BĮ yra viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės pagrindu vandenilio ir kuro elementų technologijų tyrimų ir inovacijų srityje veikiantis subjektas; kadangi jos narės steigėjos yra ES, kuriai atstovauja Komisija, pramonės asociacija („Hydrogen Europe“) ir mokslinių tyrimų asociacija („Hydrogen Europe Research“);

C. kadangi, kad padidintų skaidrumą, bendrosios įmonės savo metinėse finansinėse ataskaitose turėtų atskleisti atitinkamą informaciją apie narių įnašus programos lygmeniu; kadangi bendrosios įmonės dėl kiekvienos programos, pagal kurią jos vykdo veiklą, iki metų pabaigos turėtų pateikti visą svarbią informaciją pagal narių kategorijas, įskaitant atitinkamai programai nustatytus teisiškai įpareigojančius įnašų tikslus, gautų įnašų sumą ir teisinių įsipareigojimų sumą;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje dėl Švariojo vandenilio bendrosios įmonės metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nustatyta, jog 2022 m. metinėse ataskaitose bendrosios įmonės finansinė būklė 2022 m. gruodžio 31 d. ir su tą dieną pasibaigusiais metais susijusių operacijų, pinigų srautų rezultatai ir grynojo turto

[1] Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės.
[2] Tarybos reglamentas (EB) Nr. 521/2008, įsteigiantis Kuro elementų ir vandenilio BĮ.
[3] Tarybos reglamentas (ES) Nr. 559/2014, kuriuo įsteigiama II kuro elementų ir vandenilio BĮ.

pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalaujama jos finansiniame reglamente ir Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintose apskaitos taisyklėse; remdamasis Audito Rūmų ataskaita, taip pat pažymi, kad pagal sąskaitas atliktos operacijos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos;

2. pažymi, kad turimas 2022 m. įsipareigojimų asignavimų[4] biudžetas[5] buvo 314,3 mln. EUR (15,8 mln. EUR 2021 m.), iš kurių 305,8 mln. EUR skirta veiklai ir 8 mln. EUR – administracinėms išlaidoms, o mokėjimų asignavimų[6] biudžetas buvo 118,3 mln. EUR (56,2 mln. EUR 2021 m.), iš kurių 109,7 mln. EUR skirta veiklai ir 8,1 mln. EUR – administracinėms išlaidoms;

3. pažymi, kad lentelėje parodyti BĮ biudžeto dydžio pokyčiai labai priklauso nuo jos įgyvendinamų daugiamečių mokslinių tyrimų ir inovacijų programų įgyvendinimo etapo; pažymi, kad 2022 m. BĮ pradėjo įgyvendinti programą „Europos horizontas“, todėl į 2022 m. biudžetą įtrauktas pirmųjų 2022 m. suplanuotų kvietimų teikti pasiūlymus pagal programą „Europos horizontas“ įsipareigojimų biudžetas ir mokėjimų biudžetas, skirtas susijusiems išankstinio finansavimo mokėjimams;

4. pažymi, kad Audito Rūmai mano, jog informacija apie narių įnašą programų lygmeniu yra nepakankama;

5. pažymi, kad bendrosios įmonės 2022 m. metinėse finansinėse ataskaitose kiekvienos narių kategorijos (ES ir privačiųjų narių) pripažintos įnašų sumos labai skiriasi viena nuo kitos; pažymi, kad taip yra todėl, kad ES piniginiai įnašai patvirtinami ir pripažįstami, kai jie sumokami bendrajai įmonei pradedant įgyvendinti projektą, tačiau narių nepiniginiai įnašai pripažįstami tik patvirtinus patirtas ir deklaruotas projekto įgyvendinimo išlaidas;

6. pažymi, kad, Audito Rūmų nuomone, bendrosios įmonės 2022 m. metinėse finansinėse ataskaitose ne visai tinkamai atskleistas skirtumas tarp pripažintos piniginių įnašų sumos ir nepiniginių įnašų sumos, nes metų pabaigoje nebuvo pateikta informacija apie BĮ narių teisinius įsipareigojimus pagal pasirašytus dotacijų susitarimus ir sutartis;

7. pažymi, kad, kalbant apie 7-osios bendrosios programos įgyvendinimą, BĮ pasiekė narių įnašų tikslus;

8. pažymi, kad 2022 m. pabaigoje BĮ buvo įsipareigojusi skirti 425,8 milijono eurų, arba 95 proc. maksimalaus ES veiklos įnašo (450 milijonų eurų), pagal BP 7 pasirašytiems dotacijų susitarimams; pažymi, kad iš šios įsipareigotos skirti sumos 2023 m. apie 3 mln. EUR (arba 0,7 proc.) dar reikės sumokėti užbaigiant paskutinį pagal BP 7 įgyvendinamą projektą; pažymi, kad 2022 m. pabaigoje privatieji nariai buvo deklaravę

[4] Patvirtinti įsipareigojimų asignavimai sudarė 8,4 mln. EUR, kurie vėliau buvo iš dalies pakeisti siekiant įtraukti pajamų ir išlaidų, susijusių su naująja programa pagal programą „Europos horizontas“, padidėjimą ir nepanaudotus ankstesnių metų asignavimus.

[5] Turimą biudžetą sudaro ankstesnių metų nepanaudoti asignavimai, kuriuos BĮ iš naujo įtraukė į einamųjų metų biudžetą, asignuotosios pajamos ir perskirstymai kitiems metams.

[6] Patvirtinti mokėjimų asignavimai sudarė 53,2 mln. EUR, o dėl naujos programos ir siekiant padengti planuojamą 2022 m. paskelbtą kvietimą teikti pasiūlymus, kuriuo siekiama įgyvendinti strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę (SRIA), pakeitimu suma buvo padidinta.

minimalų 450 milijonų eurų tikslą atitinkančius nepiniginius įnašus, kuriuos BĮ buvo visiškai patvirtinusi;

9. pažymi, kad, kalbant apie programą „Horizontas 2020“, patvirtintų privačiųjų narių pagrindinei veiklai skirtų nepiniginių įnašų lygis buvo žemas – 51,7 mln. EUR (2021 m. 38,6 mln. EUR), nes BĮ patvirtina įnašus vėliau, kai programos „Horizontas 2020“ projektams atliekami galutiniai mokėjimai ir turi būti pateikti finansinių ataskaitų sertifikatai;

10. pažymi, kad, kaip teigiama Audito Rūmų ataskaitoje, narių teisiniai įsipareigojimai atitinka jų įnašų tikslus;

11. pažymi, kad, kalbant apie BĮ pasiekimus įgyvendinant programą „Horizontas 2020“, susijusius su pasirašytais susitarimais dėl dotacijų ir sutartimis, 2022 m. pabaigoje BĮ buvo visiškai įsipareigojusi skirti didžiausią 646 mln. EUR ES veiklos įnašą pasirašytiems dotacijų susitarimams ir sutartims pagal tą programą; be to, pažymi, kad iš šios įsipareigotos sumos artimiausiais metais dar reikės išmokėti apie 88,5 mln. EUR (arba 13,7 proc.) projektams ir sutartims, kurie dar nėra užbaigti;

12. taip pat pažymi, kad privatieji nariai teisiškai įsipareigojo BĮ pagrindinei veiklai suteikti 190,5 mln. EUR vertės nepiniginių įnašų, o papildomai veiklai – 1 039 mln. EUR vertės nepiniginių įnašų, arba 340,6 proc. minimalaus 361 mln. EUR tikslo; pažymi, kad 2022 m. pabaigoje visos šios įsipareigotos sumos buvo deklaruotos;

13. pažymi, kad programos „Horizontas 2020“ veiklai vykdyti naujų veiklos įsipareigojimų asignavimų BĮ negavo, nes paskutinį kvietimą teikti pasiūlymus ji buvo užbaigusi iki 2020 m. pabaigos;

14. pažymi, kad, kaip teigiama Audito Rūmų ataskaitoje, 2022 m. biudžeto veiklos mokėjimų, skirtų programos „Horizontas 2020“ veiklai, vykdymas sumažėjo (81 proc. 2022 m., 88 proc. 2021 m.), nes dėl COVID-19 krizės ir agresijos karo prieš Ukrainą paramos gavėjai susidūrė su didėjančiomis išlaidomis ir pristatymo problemomis, todėl daugumos programos „Horizontas 2020“ projektų trukmė turėjo būti pratęsta, o galutiniai mokėjimai turėjo būti atidėti iki 2023 m.;

15. pažymi, kad, kalbant apie programą „Europos Horizontas“, 2022 m. pabaigoje Komisija skyrė 80 mln. EUR piniginius įnašus, iš kurių 47 mln. EUR (arba 59 proc.) BĮ panaudojo išankstinio finansavimo mokėjimams, susijusiems su pirmaisiais dotacijų susitarimais, sudarytais pagal programą „Europos horizontas“.

16. pažymi, kad Švariojo vandenilio BĮ paskelbė pirmąjį kvietimą teikti pasiūlymus dėl vandenilio pagal programą „Europos horizontas“, kurio bendra vertė – 300 mln. EUR; pažymi, kad atlikus 2022 m. kvietimo teikti pasiūlymus vertinimą, buvo atšauktos keturios temos, dėl kurių nebuvo pateikta tinkamų pasiūlymų[7]; pažymi, kad nepanaudotą 33 milijonų eurų mokėjimų biudžetą BĮ perkėlė į 2023 m., kad būtų galima išmokėti išankstinio finansavimo lėšas, susijusias su naujais dotacijų susitarimais,

[7] Kaip teigiama Bendrosios įmonės patikslinime, „temų pašalinimas“ turi būti suprantamas kaip „temų aprėpties nebuvimas dėl sėkmingų paraiškų ir (arba) pasiūlymų trūkumo“.

kuriuos planuojama pasirašyti 2023 m. pradžioje;

17. pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje teigiama, jog 2022 m. pabaigoje administracinio biudžeto (2 antraštinė dalis) įvykdymo lygis buvo žemas – jį sudarė 62 proc. įsipareigojimų asignavimų ir 51 proc. mokėjimų asignavimų; pažymi, kad BĮ paaiškino, kad tai lėmė sustabdyti mokėjimai, susiję su Vandenilio savaitės renginio organizavimu, atidėti pirkimai dėl biuro pastato atnaujinimo ir vėlavimas sudaryti svarbią preliminariąją paslaugų sutartį;

Viešieji pirkimai ir darbuotojai

18. remdamasis konsoliduota metine veiklos ataskaita pažymi, kad 2022 m., tęsiant bendrosios įmonės pastarųjų metų praktiką, į konkursų ir sutarčių valdymą buvo įtrauktos Europos Komisijos ar kitų ES įstaigų pradėtos tarpinstitucinės viešųjų pirkimų procedūros ir pagal jas sudarytos daugiametės preliminariosios sutartys; pažymi, kad bendroji įmonė bendradarbiauja su kitomis bendrosiomis įmonėmis viešųjų pirkimų poreikių klausimais, siekdama kuo labiau sumažinti administracines pastangas;

19. pažymi, kad BĮ intensyviai naudojosi elektroninio konkurso („eTendering“), elektroninių pranešimų („eNotices“) ir pasiūlymų teikimo elektroninėmis priemonės („e.Submission“) moduliais ir pradėjo viešųjų pirkimų valdymo priemonės (PPMT), veikiančios nuo 2023 m., integravimo procesą;

20. pažymi, kad BĮ statutinių darbuotojų grupę sudaro 29 pareigybės (27 laikinieji darbuotojai ir 2 sutartininkai); be to, pažymi, kad personalo išteklius sudaro 2 deleguotieji nacionaliniai ekspertai;

21. remdamasis 2022 m. konsoliduota metine veiklos ataskaita, pažymi, kad kiekvieno darbuotojo skaitmeninė darbo vieta yra nuolat modernizuojama: bendrosios įmonės darbuotojams buvo užtikrinta tinkama prieiga prie viso Europos Komisijos dotacijų valdymo paraiškų rinkinio; aparatinės įrangos atnaujinimas buvo įgyvendintas taip, kaip planuota, kartu su būtinu licencijos atnaujinimu svarbiausioms prietaikoms, pvz., „Slido“, „Webex“, „Business Object“, „Adobe“ arba mobiliosios telefonijos, suteikiant kiekvienam darbuotojui daugiau lankstumo pagal naująją nuotolinio darbo programą;

22. pažymi, kad pagal Tarnybos nuostatus[8] ir BĮ gaires, personalo komitetas turėtų paskirti bent vieną narį į atrankos komisiją išorės įdarbinimo procedūroms vykdyti; pažymi, kad Audito Rūmai nustatė, jog į audituotos įdarbinimo procedūros atrankos komitetą nebuvo įtrauktas Personalo komiteto paskirtas narys ir kad bendroji įmonė negalėjo įsteigti personalo komiteto, nors ir paskelbė kelis kvietimus pareikšti susidomėjimą;

Valdymo ir kontrolės sistemos

23. pažymi, kad, kalbant apie BP 7 išlaidas, BĮ atliko *ex post* auditus, o Komisijos

[8] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:01962R0031-20230101, 9 straipsnis kartu su 1a straipsniu.

Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD Bendra audito tarnyba buvo atsakinga už programų „Horizontas 2020“ ir programos „Europos horizontas“ išlaidų *ex post* auditus; be to, pažymi, kad dėl 2022 m. patirtų galutinių BP 7 išlaidų BĮ neatliko *ex post* auditų dėl nereikšmingų sumų ir kad atitinkamai, kaip galutinį BP 7 išlaidų klaidų lygį, ji paskelbė reprezentatyvųjį 2,0 proc. klaidų lygį ir 1,1 proc. likutinį klaidų lygį, pasiektą 2021 m. pabaigoje;

24. pažymi, kad BĮ nurodė, kad jos pagal programą „Horizontas 2020“ patirtų išlaidų (patvirtinimų ir galutinių mokėjimų) srityje reprezentatyvusis klaidų lygis buvo 2,9 proc., o likutinis klaidų lygis – 0,9 proc.[9]; be to, pažymi, kad su programa „Europos horizontas“ susiję *ex post* auditai neatlikti, nes pirmieji tarpiniai mokėjimai numatyti tik 2024 m.;

25. pažymi, kad siekdami įvertinti BĮ veiklos mokėjimų kontrolės priemones, Audito Rūmai atliko atsitiktine tvarka į imtį įtrauktų pagal programą „Horizontas 2020“ 2022 m. atliktų mokėjimų auditą galutinių paramos gavėjų lygmeniu[10]; pažymi, kad vienu atveju Audito Rūmai nustatė ir kiekybiškai įvertino didelę klaidą, atsiradusią dėl personalo išlaidų, nes paramos gavėjas deklaravo atostogų laikotarpiais dirbtas valandas ir į deklaruotas išlaidas įtraukė netinkamas finansuoti papildomas darbo užmokesčio išlaidas, o kitu atveju Audito Rūmai nustatė ir kiekybiškai įvertino didelę klaidą, atsiradusią dėl deklaruotų su įranga susijusių išlaidų, kurių paramos gavėjas ataskaitiniu laikotarpiu nenaudojo, ir neteisingai apskaičiuotų personalo išlaidų;

26. pažymi, kad 2022 m. pabaigoje Švariojo BĮ buvo parengusi ir įgyvendinusi visapusišką rizika grindžiamą *ex ante* kontrolės metodą, atitinkantį BĮC gaires[11], atsižvelgdama į su BĮ susijusias rizikos aplinkybes; pažymi, kad šiuo tikslu kiekviena iš šių BĮ nustatė svarbiausius rizikos kriterijus ir jais remdamasi parengė rizika grindžiamą stebėsenos metodą;

27. pažymi, kad pagal tokį metodą BĮ galėjo įvertinti kiekvieno projekto ir paramos gavėjo rizikos lygį pagrindiniais projekto įgyvendinimo etapais, pavyzdžiui, rengiant dotacijų susitarimus, atliekant dotacijų susitarimų pakeitimus, teikiant ataskaitas ir atliekant mokėjimus; pažymi, kad šiuo atžvilgiu BĮ taip pat parengė vidaus gaires dėl rizika grindžiamo metodo ir mokė savo darbuotojus jį tinkamai ir nuosekliai taikyti;

28. pažymi, kad Švariojo H2 BĮ parengė *ex post* auditui taikomą rizika grindžiamą metodą, kad, sustiprinus *ex post* auditų klaidų mažinimo poveikį, būtų sumažintas klaidų lygis;

29. pažymi, kad pagal Audito Rūmų ataskaitą Švariojo H2 BĮ parengė specialiai pritaikytą rizika grindžiamą metodą, kad būtų sustiprintas patikinimas, kurį ji gauna taikydama *ex ante* kontrolės priemones ir atlikdama *ex post* auditą: 2022 m. pradžioje BĮ išanalizavo visą programos „Horizontas 2020“ paramos gavėjų populiaciją ir išskyrė didžiausią riziką keliančius paramos gavėjus, kad būtų atlikti jų rizika grindžiami *ex post* auditai; pažymi, kad rizikingiausi paramos gavėjai buvo visi didžiausi paramos

[9] Švariojo H2 BĮ 2022 m. konsoliduotosios metinės veiklos ataskaitos 4.1.1.1 skyrius.
[10] Kalbant apie dotacijų mokėjimo operacijas, patikrintas lankantis pas paramos gavėjus, pranešimo apie kiekybiškai įvertinamas klaidas riba yra 1 proc. audituotų išlaidų.
[11] Komisijos RTD GD Bendroji audito tarnyba.

gavėjai, kurių atveju BĮ įnašo suma viršijo 1 mln. EUR, skaičiuojant visus BĮ pagal programą „Horizontas 2020“ įgyvendinamus projektus, kurių *ex post* auditas niekada nebuvo atliktas ir kurių rizikos profilis buvo MVĮ arba naujas dalyvis;

30. pažymi, kad likę didžiausi paramos gavėjai buvo paraginti užpildyti trumpą įsivertinimo klausimyną, kuriame daugiausia dėmesio skiriama dažniausiai pasitaikančioms klaidoms, nustatytoms per ankstesnius *ex post* auditus, pavyzdžiui, pasirinkto personalo išlaidų apmokėjimo sudėtingumui, svarbioms subrangos sutartims, turto pirkimui, vidaus reikmenims, išlaidų ataskaitų teikimo metodui ir ankstesnių *ex post* auditų rezultatų įgyvendinimui; pažymi, kad, remdamasi jų atsakymais, BĮ nustatė tuos pagrindinius paramos gavėjus, kuriems būdinga didelė *ex ante* kontrolės rizika, su jais surengė internetinius finansinius seminarus, kuriuose daugiausia dėmesio skirta pagrindinėms teisingos išlaidų deklaracijos, kurioje pateikiamos didelės išlaidos, ypatybėms; be to, pažymi, kad internetinių seminarų rezultatais naudojosi BĮ projektų ir finansų pareigūnai, kad padidintų šių didžiausių paramos gavėjų būsimų išlaidų deklaracijų *ex ante* kontrolės veiksmingumą (mokėjimo etapas);

31. džiaugiasi, kad Švariojo H2 BĮ parengė *ex post* auditui taikomą rizika grindžiamą metodą, kad būtų sumažintas klaidų lygis geriau parinkus tikslinę imtį daugiausia klaidų linkusiems daryti gavėjams nustatyti ir taip sustiprinus *ex post* auditų klaidų mažinimo poveikį; mano, kad tai svarbus teigiamas *ex post* audito metodo pokytis, nes pagal Komisijos vidaus kontrolės sistemą, taikomą programos „Europos horizontas“ dotacijoms, neleidžiama sudaryti bendrosios įmonės konkrečių reprezentatyvių imčių ir atitinkamai apskaičiuoti bendrųjų įmonių konkrečių reprezentatyviojo ir likutinio klaidų lygių;

32. pažymi, kad Europos Audito Rūmai nustatė, jog tinkamai parengtą rizika grindžiamą *ex post* audito metodą taikančios bendrosios įmonės likutinis klaidų lygis yra žemesnis už tokio metodo netaikančių bendrųjų įmonių vidurkį ir tai yra susiję su sistemingu rizikingiausių paramos gavėjų nustatymu ir jų auditu;

Atsižvelgimas į ankstesnių metų pastabas

33. pažymi, kad „pastabos“ bendrųjų įmonių specialiosiose metinėse ataskaitose iš tiesų yra Audito Rūmų rekomendacijos be laiko nuorodos; pažymi, kad Audito Rūmai kasmet stebi, kaip reaguojama į tas pastabas, įvertindami jų statusą kaip „dar neįvykdyta“ arba „įvykdyta“;

34. pažymi, kad Švariojo H2 BĮ atveju visos ankstesnių metų pastabos buvo įvykdytos dėl taisomųjų veiksmų, kurių BĮ ėmėsi 2022 m.